

Szabó Borbála

NOVELLÁK

Válás

A szülők tétován megálltak a gyerekszoba ajtajában. Látszott, hogy nagy bejelentésre készülnek.

- Szívem, Gergőke! - szólalt meg Anya – Figyelj csak egy ide egy pillanatra, apa meg anya beszélni szeretne veled!

A szőnyegen játszó öt év körüli gyerek szórakozottan felnézett a szüleiére.

- Oké. - egyezett bele érdeklődés nélkül.

Anya nagy levegőt vett, majd kimondta a mondatot, amire már olyan régen készült.

- Az a helyzet, drágám, hogy apa meg én... megszerettünk egy másik kisfiút.

A gyerek ráncolta kis homlokát, egyik szülőjéről a másikra nézett.

- Na és?

- Hát és... és máától mi vele akarunk élni! - Anya hangja elcsuklott – Ne haragudj, Gergőke, ez nekünk is fáj, nekünk is nehéz...

Apa támogatólag a pityergő Anya vállára tette a kezét, és átvette a szót.

- Mi mindig nagyon jól éreztük magunkat veled – mondta -, szerettünk téged nevelni, kisfiam.

Rengeteg közös emlék köt össze bennünket: a szülés, az első lépések, az első bilibe pottyanoó kaki...

Anya a könnyein át elmosolyodott, eszébe jutott egy szép emlék:

- Kuku! Úgy hívta: kuku!

Gergőke hitetlenkedve rázta borzos kis fejét.

- Most mi van?? Tesóm lesz?

- Nem, nem értted meg, amit anya mondott. Egy másik kisfiút választottunk helyetted, és már őt szeretjük. El kell költöznöd, hogy ő idejöhessen a helyedre.

A gyerek eltátotta a száját.

- Na de... hova költözzek? Én itt lakok. Ti vagytok az apukám és az anyukám.

- Ez így van, Gergőke. - magyarázta Apa – De azt te is érzed, hogy ez a dolog már jó ideje nem működik, igaz? Csak egymás mellett élünk: mi tévözünk, olvasunk, te autózol, gyakran egymáshoz se szólunk órák hosszat. Kiürült a kapcsolatunk, fiam.

Anya is belelendült az érvelésbe.

- Bizonyám! És közben szépen lassan kiveszett a vágy is. Bevallom, egy ideje már nem kívánom, hogy ápoljalak, ha beteg vagy, hogy kitörölhessem a feneked, hogy segítsek lezuhanyozni. Gépiesen öllelek meg, mikor oviba indulsz. De nincs semmi baj: majd találsz te is új szülőket, olyanokat, akik tényleg téged akarnak!

Gergőke úgy meredt erre a két emberre, mintha ufók szálltak volna le a szeme előtt szőnyegen. Nem volt egy sírós gyerek, de most legörbült a szája.

- Apa... Anya... én ezt nem akarom! Én még csak öt éves vagyok! Nem akarok új szülőket, nem akarok máshova költözni, nem, nem, nem, itt akarok maradni!!!

- Hisztivel most nem mész semmire, Gergő. - komorult el Apa. - Légy férfi!

- De ki fog rám vigyázni? - sopánkodott tovább a gyerek – Ki visz oviba? Ki ad enni, ki vesz kólát, fociskártyát nekem...?

- Megértjük, hogy most csalódott vagy. Ez természetes. - duruzsolta Apa, miközben lefogta a gyerek kétségbeesetten hadonászó öklöcskéit. - De majd megemészted. És talán egyszer még lehetünk jó barátok.

Anya elővette a vonatos hátizsákot, miközben szép arcán csorogtak a könnyek.

- Tessék, szívem, összekészítettem neked néhány holmit. Alul vannak a zoknik, alsónadrágok, felül a pólók meg a nadrágok. Majd vigyázz, hogy a homokozóba ne az ünneplőnadrágodat vedd fel, mert kilyukad a térde!

- Tudni akarom, hogy ki az. - suttogta sápadtan a gyerek - Ismerem? Egy csoporttársam az oviból? Vagy a Maci csoportba jár, oda jár, mi?

Apa ekkor megtört. Döbbenetes volt látni, ahogy a hatalmas férfitest a szőnyegre zuhan.

- Ez a Sors! Ez a Sors! - nyüsztette, mint egy sebzett vadállat - A játszótéren kezdődött. Te homokoztál, amikor megláttam őt a csúszdán. Lobogott a szőke hajacskája, és a mosolya... megolvasztotta a szívemet. Hazamentünk, de nem halványult az emlék. Délutáni alvás alatt megint kimentem a játszóra, szóba elegyedtünk.

- Apa ezek után nekem is bemutatta Kornélkát. - folytatta Anya – Ugyanaz az érzés fogott el, mint amikor te születted: iszonyatosan erős vágyat kezdtem érezni, hogy gondoskodjak róla. Eljártam az ovis szülői értekezletére, a szertornavizsgájára. Miközben szégyelltem is magam, bujkáltam a valódi szülei elől.

- Kornélka hamarosan elmesélte nekünk, hogy a szülei nem értik meg őt. Ez egy bántalmazó kapcsolat volt, az apja rendszeresen megdádázta a fenekét, az anyja meg érzelmileg zsarolta, állandóan azt kellett mondania neki, hogy szereti. Kornélka hároméves kora óta fontolgatta, hogy elhagyja őket, de kellett hozzá ez az erős érzélem, hogy tényleg ki tudjon lépni.

Ebben a pillanatban egy szőke, selymes buksi jelent meg az ajtóban. Félénken, bizonytalanul oldalgott be az új kisfiú a szobába. Gergőke piros, Porshe formájú ágyára mutatott.

- Ez lesz a én ágyam? - kérdezte selypítve.

Gergőke agyát ekkor elöntötte a vér. Nekiugrott a másiknak, ütötte, ahol csak érte. Anya hangtalanul felsikoltott, Apa végül szétválasztotta a fiúkat.

- Remélem, egyszer majd téged is elhagynak a szüleid és akkor megtudod, milyen! - vagdalkozott Gergőke.

- Engem máj kétszej elhagytak. - közölte Kornélka – Ez a hajmadik válásom.

Gergő kihúzta magát és keményen a szülei szemébe nézett, és hidegen így szólt.

- Kaka Apa. Pisa Anya. Utállak titeket.

Azzal vállára vette a kis hátizsákot, sarkon fordult, és örökre elhagyta a szülői házat.

Anya felsóhajtott.

- Félek, hogy most majd más karjában keres vigaszt... Aggódom érte.

- Ne féltsd! - ölelte át Anya vállát Apa - Okos kölyök. Jól neveltük.

Az ablakhoz léptek, és meghatottan pillantottak le az utcára, ex-gyermekük után. Kettejük közé, mint egy meleg fészekbe, bevacolódtott a kis Kornél.

- Szejetlek, Apa! Szejetlek, Anya! - dorombolta.

A szülők forrón átölelték új gyermeküket.

Répamese

Szomorú eset történt a jónevű gimnáziumban: egy tizedik bé osztályos tanuló földrajz órán székletét a padszomszédja tolltartójába ürítette.

A dologból fegyelmi ügy lett, a gyermeket iskolapszichológus kezdte kezelni. Azonban már a második ülésen zátonyra futott a beszélgetés: a vétkes tanuló, Misi egyáltalán nem nyílt meg, nem bánta meg tettét és nem is állt szándékában bocsánatot kérni az osztálytársától. A fiatal pszichológus arra következtetett mindebből, hogy a szálak a szülőkhöz vezetnek: nyilván valami nincs rendben otthon, a gyermek haragot táplál a szülei ellen, és ezzel az anarchisztikus viselkedéssel lázad. A következő ülésre a pszichológus berendelte a szülőket is. Most már hárman ültek vele szemben az asztal mellett: Apuka, Anyuka, Misi.

Apuka hamar rövidre próbálta zárni az eszmecsserét:

- Ha beleszart a gyerek a tolltartóba, akkor rúgják ki! Tőlem meg majd otthon kap egy méretes taslit.

A pszichológus nő éles szemmel azonnal meglátta, hogy az Apuka gyermekkorra is nehéz lehetett. Valószínűleg egy autoriter apai minta okozhatta nála az agressziót – de persze ehhez is mindig kell valaki, aki asszisztál: mégpedig az Anyuka, azzal, hogy soha nem száll szembe az Apukával.

- Engem anyukám egyedül nevelt fel. - mesélte elpárasodott szemmel Anyuka – Nagyon nehéz volt neki, és engem mindig arra tanított: ha találok egy férfit, tegyek meg mindent, amit kér, hogy ne maradjak egyedül, mint ő!

A pszichológusnő már mindent értett: Anyuka félt Apukától, Apuka bántotta Misit, és Misi beleszékel a tolltartóba.

- A legjobb az lenne – mondta –, ha ki tudnánk beszélni magunkból a sérelmeinket. Mit szólnának hozzá, ha meghívnánk ide Misi nagyszüleit is?

A következő héten a nagyszülők is megjelentek a pszichológusnő rendelésén. Apuka és Anyuka végre feltárhatták a gyerekkori sebeket.

- Édesapám, sokszor megvertél engem és ez nekem nagyon fáj. - mondta Apuka – Főleg, mikor falba verted a kis gyermekbüksimat és vérzett az orrom. Haragudtam rád és miattad lettem ez a lelki roncs, aki vagyok.

- Anyu, szerettem volna, ha szabadabb nőt nevelsz belőlem. – mondta Anyuka – Akkor meg tudnám védeni a fiamat az apja agressziójától, és magamat is jobban tudnám képviselni, nem lennék ennyire szerencsétlen.

A pszichológusnő bólogatott: tehát a Nagymama elrontotta Anyukát, Anyuka félt Apukától, Nagypapa bántotta Apukát, Apuka bántotta Misit, és Misi beleszékel a tolltartóba.

A nagyszülők belátták, hogy hibáztak, jóvátehetetlen károkat okoztak gyermekeiknek. Ugyanakkor hozzátették, hogy őket se kímélte a sors, pontosabban a szüleik.

- Az anyám nagyon vérbő asszony volt. – mesélte az apai Nagypapa – Rendszeresen megcsalta apámat, aki ezért egyszer leöntötte sósavval, és édesanyám megvakult, és soha többé nem láthatott engem. A szüleim tönkretettek, ezért lettem én ilyen agresszív, rossz ember.

- Engem pedig - mondta az anyai Nagymama – nem szeretett az apám, mindig fiút szeretett volna. Már születésemkor ronda nyápic kis békának nevezett, emiatt szerintem örök életemre sérült a szexualitásom. Soha többé nem tudtam bízni senkiben, beleértve a férjemet is, aki ezért elhagyott.

A pszichológusnő számára világos volt a képlet: a Dédnagyapa tehát nem szerette Nagymamát, a Nagymama elrontotta Anyukát, Anyuka félt Apukától, Dédnagyapa megvakította Dédnagymamát, Dédnagymama nem láthatta többé Nagypapát, Nagypapa bántotta Apukát, Apuka bántotta Misit, és Misi beleszékel a tolltartóba.

A dédszülők közül hárman koporsóban érkeztek a rendelőbe, mert már csak a vak Dédnagymama élt, viszont ő süket is volt már, és nem nagyon értette, mit mond neki a fia, a Nagypapa.

- Egy ringyó voltál, anyám, az a baj!!! - üvöltötte Nagypapa és rázni kezdte Dédnagymama toloszékét. - Tönkretetted az életemet, gyűlöllek!

A Dédnagymama ezt most végre meghallotta és recsegő hangon visszakiabált a fiának:

- Tudod, ki volt a ringyó, fiam? A te nagyanyád, az a lelketlen rongy, aki árvaházba adott engem!

Magasba emelte az urnát, amit az ölében hozott és a tartalmát kiszórta a földre.

- Viszlát, anyám! Legyen belőled szemét, ami voltál!

Mindenki köhögött az Üknagymama felszálló hamvaitól. Ezt már az anyai Nagymama sem bírta tovább idegekkel: odaugrott a Dédnagyapa koporsójához, kiborította belőle a holttestet.

- Miért nem szeretted engem, apa?! Miért?! - sikoltozta.

Erre Nagypapa felborította Dédnagymamát, Anyuka húzta Nagymama haját, Apuka falhoz vágta Nagypapát.

És ekkor, a teljes káosz közepén Misi szép csendben felállt. Fogta a Dédnagymamát és visszaültette a tolószékébe. A holtakat a koporsókba helyezte. Lecsukta a fedelet. Összesöpörte a hamvakat. És tárcsázni kezdett a mobilján.

- Csá Orsi, én vagyok. – szólt bele a telefonba – Figyelj már, bocs, hogy beleszartam a tolltartódba. Hülyeség volt, többet nem csinálom. Itt a vége.

Aztán az ősei felé fordult. És látta, hogy azok mind olyan nyugodtan és bizakodva néznek most rá, mint csecsemő az édesanyjára.

#bűnösakiír

A fiatal lány író akart lenni. Elvitte pár novelláját az írófejedelemhez, aki jótanácsokkal látta el.

- Vetkőzz le! - tanácsolta.

A lány engedelmeskedett, bár nem értette pontosan, miért van erre szükség. Az anyukája viszont értette, mikor otthon elmesélte neki. Feljelentést tettek, országos botrány kerekedett, a társadalom kiközösítette a szexuális ragadozót. Az író kezdetben tagadott, aztán töredelmesen bocsánatot kért, egy csokor virággal állt a lány háza előtt, de nem engedték be. Végül elköltözött az országból. Lassan a könyvesboltok polcairól is eltűntek a művei.

- Igen, mert az író erkölcsi lény, egyfajta példakép a társadalom számára. – nyilatkozták véleményformáló értelmiségiek – Ehhez méltón is kell viselkednie!

Az ügy valószínűleg nem vetett volna újabb hullámokat, ha egy délelőtt a tanári szobában el nem beszélget két magyartanáró Balassi Bálintról:

- Jaj, annyira elavult és poros! Lehetetlen lenyomni a mai gyerekek torkán!

- Ne is mondd. Az meg a másik, hogy nőket zaklatott. És ez egy nagy magyar költő!

- Tessék?! Ezt honnan veszed?

- Nem tudad? A nyílt országúton majdnem megerőszakolta egy mészáros özvegyét, verekedett, rabolt... Itt vannak a hivatalos iratok, tessék, *BB levelezése*, Szépirodalmi Kiadó, 1968.

A két tanárnő már ment is az igazgatóhoz, hogy szeretnék kivizsgáltatni a költő molesztálási ügyét. Attól, hogy régi, nem úszhatja meg szárazon!

A közvélemény lecsapott a dologra. Irodalomtörténészek, pszichológusok és gender-kutatók népszerű talkshow-kban foglalkoztak az üggyel. Balassi művei kikerültek a gimnáziumi tananyagból, eltűntek a boltok és könyvtárak polcairól, törölték őket az internetről, és az OszK-ban is csak elzárt olvasóteremben lehetett hozzájutni kutatójeggyel.

A következő hónapokban sorra buktak el a nagy magyar írók. Különösen a kötelező olvasmányok szerzői kerültek célkeresztbe. A sajtó felmelegítette Molnár Ferenc családon belüli bántalmazási ügyét: *A Pál utcai fiúk* szerzője ittás állapotban rendszeresen verte a feleségét, még a kisujját is eltörte egyszer, mikor arról folytattak vitát, szabad-e a részegen hazatérő férjnek a kádba okádni. Molnár és regénye szintén eltűnt a tananyagból, és a színházak sem játszották többé nagysikerű darbjait.

Csodálatos idők voltak ezek! A mai világban, ahol már épp kiveszőfélben van az erkölcs – az irodalomban most mégis ünnepi tort ült!

Valaki felvetette, hogy nemcsak a bántalmazás számít ám bűnnek. Az sem jó üzenet a diákság számára, ha valaki idült alkoholista, szifilisz szexfüggő, mint Ady Endre, vagy kokainista, mint Kosztolányi volt élete végén – nem is beszélve unokatestvéréről, a szex- és drogfüggő, feleség- és öngyilkos Csáth Gézárról! Ezeket az alkotókat is kivetette a társadalom, könyveik máglyán végezték.

Persze sajnos mindig vannak olyanok, akik saját önző céljaikra használják a forradalom tiszta eszméjét. Mint az a nyolcgyerekes apuka, aki egy délután így szólt a feleségéhez:

- Te Ibi, keressél már valamit a Móra Ferenc ellen! Ha még egy olvasónaplót kell írnom a *Kincskereső kisködmön*-ből, én valakit a legkomolyabban szájbaverek!

E beszélgetés nyomán került elő újra Móra Ferenc pajzán szerelmi tízparancsolata, amelyet huszonhárom évvel fiatalabb (férjezett!) szeretőjéhez írt, és a női mellbimbók kényeztetésének szakszerű leírását tartalmazza.

Ledőltek a bálványok. A magyar társadalomnak szembe kellett nézni azzal, hogy: Jókai kollaboráns volt és kvázi pedofil, Vörösmarty klinikai elmebeteg és alkoholista, Petőfi Sándor paranoid. Forró lett a talaj Zrínyi Miklós talpa alatt is: egy új kutatás felvetette annak lehetőségét, hogy a *Szigeti veszedelem* szerzője féltékenységből megölte a feleségét. Bizonyíték nem volt, de már nem is kellett, Zrínyit is tűzbe vetették. Madách Imre nem saját kútfőből írta *Az ember tragédiáját*, Arany

János segített, Janus Pannonius perverz volt, Tormay Cecile leszbikus, Szabó Lőrinc huszonöt évig szeretőt tartott, aztán öngyilkosságba kergette, és még meg is írta, József Attila és Márai Sándor öngyilkos lett.

Rengeteg erkölcstelen, bántalmazó, megcsaló, szenvedélybeteg, alantas természetű író került le végre a Magyar Irodalom szent könyvespolcáról.

Felmerült a kérdés, hogy akkor viszont kiket olvassunk? Kik lesznek az új írók, mi lesz a kötelező olvasmány?

A kulturális tárca felvételt hirdetett számos Nagy Magyar Író-i állás betöltésére. Elég volt hozzá az érettségi, csak erkölcsi bizonyítványt kellett hozni, és a jelentkező teljes körű vagyoni és mentális átvilágításra került. Így lettek az írók tiszta tekintetű, jóra való, megbízható társaság. Nagyon unalmas dolgokat írtak (a nyolcgyerekes apuka már visszasírta Móra Ferencet, főleg a mellbimbós írását), de méltóak voltak az Nagy Magyar Íráság eszméjére.

Épp megnyugodtak volna a kedélyek, amikor csúnya pletyka kezdett keringeni egy neves sebészprofesszorról. Úgy tűnt, az orvostársadalomra is ráférne egy erkölcsi nagytakarítás...

Pornófilm nőknek

Szolid eleganciával berendezett konyhát látunk. Harminc év körüli, tökéletes alakú nő áll nekünk háttal, épp mosogat. Alulról fölfelé végigpásztázunk izmos, hosszú lábain, kerek csípőjén, karcsú derekán. Izgató, lassú, sejtelmes zene szól.

Hirtelen megnyikordul az ajtó. A nő összerezzen és hallgatózni kezd.

- Te vagy az, drágám? - kérdezi duzzadt, reszkető ajkakkal – Azt hittem, elutaztál három napra arra a konferen...

Ekkor egy borostás férfi lép a konyhába. A nő halkán felsikolt, csörömpölve leesik egy kanál.

- Ki maga?? Hívom a rendőrséget!

- Ne haragudjon, asszonyom, nem akartam megijeszteni. - mentegetőzik a férfi - Szájmon vagyok, az új szomszédja.

Tüzes tekintetét a mosogató nő szemébe fúrja, és bűgő hangon hozzáteszi.

- Egyedül van a házban, Récsöl?

Récsölt zavarba hozza a váratlan kérdés, és kissé fel is izgatja, bár ezt egyelőre magának sem meri bevallani.

- Nos, igen, a férjem elutazott. De maga honnan tudja a nevemet?

A férfi szinte csak leheli a választ:

- Ki van írva az ajtóra.

Récsöllel forog a világ, reszkető térdei alig tartják meg a nőiesen törékeny testet. Az idegen folytatja az ostromot.

- Maga tehát most nagyon, nagyon, nagyon egyedül van, igaz, Récsöl?

- Hát igen, sajnós. Minden gond az én nyakamban, ugye az egész háztartás...

- Azt hiszem, én tudnék segíteni. Ha maga is akarja.

- Hogyan?

- Arra gondoltam, hogy...

- Hogy?

- Hogy elmosogatnék.

Rácsöl arányos testén rég nem tapasztalt borzongás fut végig. Tiltakozni akar, de mire felocsúdik, Szájmon már kiskötényt öltött és neki is állt a mosogatásnak. Récsölnek nincs ereje tiltakozni. Teljesen lefegyverzi a férfi határozott, mégis házias hangja.

- Milyen jól áll magának a kötény! - jegyzi meg halkán. A férfi bátorításnak veszi a szavait, és még szilajabbul vakarja az edényeket a fémdörzsivel.

- Istenem. Levakart egy tavalyi odaégést a serpenyőről! - álmélkodik a nő – Ezt meg hogy csinálta?

- Maga volt a múzsám.

- Ajaj, úgy látom, a teflonréteget is levakarta...

- Bocsásson meg, Récsöl, elragadott a szenvedély!

Ekkor a férfi hirtelen megpördül a tengelye körül és ellentmondás nem tűró, mégis gyengéd hangon felteszi a kérdést:

- Hol tartják a porszívót?

A nő kezd pánikba esni. Érzzi, tudja, hogy hamarosan beszippantja az örült vágy, és akkor már nem lesz többé visszaút.

- Ne, ne, Szájmon! Ez nekem túl gyors! Hisz még alig ismerjük egymást. Maga fantasztikus férfi, és annyira házias, hogy az egész testem egy izzó kemencévé változott, amióta itt van, de értse meg: nekem férjem van, gyerekeim. Nem tehetem ezt velük!

A felajzott férfi azonban már nem figyel Récsöl szavaira. Mint a vérszagot szimatoló kopó, a már csak a porszívót keresi.

- Tudom, hogy te is akarod. - üvölti és a csövénél fogva kivontatja a gépet a kamrából, zötyörögnek a küszöbön a műanyag kerekek.

Felbúg a porszívó, Récsöl tehetetlen vággyal bámulja a váratlanul jött takarítást.

- Maga bolond, a sarkokat is kiporszívózta? - pihegi - Megfordította a szőnyeget, és a hátulját is kiporszívózta...? Ohh, istenem, Szájmon. Nem tudtam, hogy ilyesmi létezik! Velem ilyet férfi még nem tett soha.

Szájmon letérdel a nő elé.

- Atkátlanítottam is. - közli – És most: mondd meg te, mire vágysz!

A nő elpirul.

- Nem merem.

- De igen! Tudni akarom! Miről fantáziálsz, amikor álmatlanul forgolódsz éjjelente, amikor éjfélkor felmosod a nappalit, vagy vécét súrolsz hajnali háromkor?

Récsöl szemérmesen előveszi a páratlan zoknikat tartalmazó zsákot. Szájmon szétteríti a tartalmát a szőnyegen.

- Boldog vagyok, hogy én lehetek neked az első. - mondja elcsukló hangon, és ütemesen párosítani kezd:

- Kék-kék, csíkos-csíkos, fehér-fehér, télapós-télapós. Aminek pedig nincs meg a párja, azt kidobjuk, kész. Elég volt ebből a rohadt zoknikáoszból!

- Ne, ne, ezt nem teheted! Ne dobd ki őket, könyörgök, Szájmon! Hátha meglesz még a párjuk!

- Ne hazudj magadnak, Récsöl! Hány éve őrizgeted őket? Három? Négy? Öt?

A férfi ellentmondást nem tűrően felnyitja a kuka fedelét és beledobja a zoknis zsákot. A nő elnémul, arcán csorognak a könnyek.

Szájmon a fülébe súgja:

- Neked is jó volt, igaz?

- Igen. Köszönöm, hogy megtetted.

Most kulcscsörgést hallunk. Récsöl szeme elkerekedik a rémülettől.

- Ó, istenem, hazajött a fiam! Menedd kell!

Csakhogy már késő, tizenkét év körüli srác trappol be az ajtón.

- Csá, anya, helló bácsi!

- Szia drágám. Milyen volt a sulis?

- Szar. Nem értem a prímtényező felbontást.

Szájmon megfogja a vágytól már szinte kábult nő állát és maga felé fordítja az arcát.

- Récsöl, nézz rám! Akarod, hogy...

- Ne, örült vagy! Ki ne mondd!

- Akarod, hogy matekozzak vele? Hogy elmagyarázzam a prímtényezőket?

Ez volt az utolsó csepp a pohárban, a kéjtől felajzott nő nem bírja tovább, eszméletét veszti. Tökéletesen arányos teste összecsuklik az atkátlanított szőnyegen.